

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Навчально-науковий інститут біології, хімії та біоресурсів

Кафедра молекулярної генетики та біотехнології

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

ОСНОВИ ОХОРОНИ ПРАЦІ

Обов'язкова

Освітньо-професійна програма Біотехнології та біоінженерія

Спеціальність 162 Біотехнології та біоінженерія

Галузь знань 16 Хімічна інженерія та біоінженерія

Рівень вищої освіти перший бакалаврський

Навчально-науковий інститут біології, хімії та біоресурсів

Мови навчання: українська

Розробник: К.б.н., Тимочко Л.І. асист. кафедри молекулярної генетики та біотехнології

Профайл викладача

<https://www.chnu.edu.ua/umbraco#/content/content/edit/35762?mculture=uk>

Контактний телефон (0372) 58-48-42

E-mail: l.tymochko@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=1891>

Консультації: *очні консультації: за попередньою домовленістю.*

1. Анотація навчальної дисципліни. Курс дає всебічний огляд основ охорони праці. У курсі вивчаються питання охорони та гігієни праці, виробничої санітарії, виробничої та пожежної безпеки. Практичні роботи забезпечують закріплення теоретичного матеріалу та навчання інструментальним навичкам.

2. Мета навчальної дисципліни: формування у студентів необхідного рівня знань та умінь з правових й організаційних питань різних галузей охорони праці, техніки безпеки, електро- та пожежної безпеки, визначеного державними стандартами освіти, а також активної позиції щодо реалізації принципу пріоритетності охорони життя та здоров'я у трудовій діяльності.

Завдання вивчення дисципліни полягає у набутті студентами знань, умінь і здатностей (компетенцій) ефективно вирішувати завдання професійної діяльності з обов'язковим урахуванням вимог охорони праці та гарантуванням збереження життя, здоров'я та працездатності працівників у різних сферах професійної діяльності.

3. Пререквізити. Дисципліна вивчається студентами 1 курсу навчання паралельно із вивченням ОК: «Хімія неорганічна», «Біологія клітини», «Культитивування біологічних агентів», «Екологія та природоохоронні технології». Є підґрунтям для провадження безпечної роботи за фахом.

4. Результати навчання. Вимоги до знань та умінь визначаються галузевими стандартами вищої освіти України.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК01. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК05. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК06. Навички здійснення безпечної діяльності.

ЗК08. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського(вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Фахові компетентності спеціальності (ФК)

ФК10. Здатність використовувати знання з математики та фізики в обсязі, необхідному для досягнення інших результатів освітньої програми.

ФК11. Здатність використовувати ґрунтовні знання з хімії та біології в обсязі, необхідному для досягнення інших результатів освітньої програми.

ФК12. Здатність здійснювати аналіз нормативної документації, необхідної для забезпечення інженерної діяльності в галузі біотехнології.

ФК24. Здатність дотримуватися вимог біобезпеки, біозахисту та біоетики.

Програмні результати навчання.

ПР01. Вміти застосовувати сучасні математичні методи для розв'язання практичних задач, пов'язаних з дослідженням і проектуванням біотехнологічних процесів. Використовувати знання фізики для аналізу біотехнологічних процесів.

ПР05. Вміти аналізувати нормативні документи (державні та галузеві стандарти, технічні умови, настанови тощо), складати окремі розділи технологічної та аналітичної документації на біотехнологічні продукти різного призначення; аналізувати технологічні ситуації, обирати раціональні технологічні рішення.

ПР22. Вміти враховувати соціальні, екологічні, етичні, економічні аспекти, вимоги охорони праці, виробничої санітарії і пожежної безпеки під час формування технічних рішень. Вміти використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

знати: правові та організаційні основи охорони праці; вимоги електробезпеки та пожежної безпеки приміщень і робочих місць та дотримуватись їх в процесі праці; загальні основи фізіології та гігієни праці, способи та засоби захисту від впливу шкідливих виробничих факторів; вплив параметрів мікроклімату виробничого середовища на організм працівника, методи організації заходів з профілактики виробничого травматизму та професійної захворюваності; методичне забезпечення і проведення навчання та перевірки знань з питань охорони праці серед працівників організації (підрозділу).

5. Опис навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		лекції	практичні	лабораторні	індивід.	сам. робо.		лекції	практичні	лабораторні	індивід.	сам. роботи
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1.												
Тема 1. Правові та організаційні основи охорони праці.	14	2	2			10						
Тема 2. Державне управління охороною праці.	14	2	2			10						
Тема 3. Організація охорони праці на виробництві.	14	2	2			10						
Разом за ЗМ 1	42	6	6			30						
Змістовий модуль 2.												
Тема 4. Основи фізіології та гігієни праці.	16	3	3			10						
Тема 5. Основи виробничої безпеки.	18	4	4			10						
Тема 6. Теоретичні основи пожежної та електробезпеки.	14	2	2			10						
Разом за ЗМ 2	48	9	9			30						
Усього годин	90	15	15			60						
Підсумкова форма	залік											

5.2. Зміст завдань для самостійної роботи

№	Назва теми
1.	Принципи державної політики в галузі охорони праці в Україні.
2.	Основні положення закону України “Про пожежну безпеку”.
3.	Основні положення закону України “Про охорону праці”.
4.	Міжнародне співробітництво в галузі охорони праці.
5.	Завдання центральних органів виконавчої влади щодо пожежної безпеки. Державний пожежний нагляд.
6.	Фонд соціального страхування від нещасних випадків та виробництві (ФССНВВ)
7.	Обов’язки роботодавця щодо організації охорони праці.
8.	Розслідування нещасних випадків на виробництві
9.	Система державного соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та форми страхових виплат.
10.	Вимоги ергономіки при облаштуванні робочого місця користувача ПК.
11.	Використання кольору для забезпечення безпечних умов праці.
12.	Нормування шкідливих речовин у повітряному середовищі виробничих приміщень та засоби його оздоровлення.
13.	Облаштування площадок для вантажно-розвантажувальних робіт. Заходи безпеки при складуванні вантажів.
14.	Техніка безпеки при роботі з системами, що працюють під тиском.

6. Освітні технології, методи навчання і викладання навчальної дисципліни

Залучаються наступні методи навчання: розповідь, пояснення, лекція, бесіда, інструктаж; семінар, візуалізація, дискусія; диспут, вправи, розв’язування ситуаційних задач; робота з літературою; практичні навички визначення параметрів мікроклімату середовища.

7. Контроль та оцінювання результатів навчальних досягнень студентів з навчальної дисципліни

Формами поточного контролю є усна або письмова відповідь студента (тестування, практична робота та ін.), онлайн-тестування.

Формат підсумкового контролю: залік.

Засоби оцінювання: контрольні роботи; стандартизовані тести; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; завдання на лабораторному обладнанні, розв’язування ситуаційних задач.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)						К-ть балів (залік)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль №1			Змістовий модуль № 2				
T1	T2	T3	T4	T5	T6	40	100
8	10	10	10	12	10		

Зарахування результатів неформальної освіти

Зарахування результатів неформальної освіти проводиться згідно «Положення про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти у системі формальної освіти)» <https://www.chnu.edu.ua/media/3aykf41y/polozhennia-pro-vzaiemodiiu-formalnoi-ta-neformalnoi-osvity.pdf>

Політика курсу

Впродовж семестру для перевірки знань студентів та контролю за самостійною роботою застосовують письмові роботи та тестовий контроль. При виконанні різних форм робіт студенти повинні дотримуватися принципів академічної доброчесності.

Питання плагиату та академічної доброчесності регламентуються ЗУ «Про вищу освіту» та локально-правовими актами ЗВО: Правила академічної доброчесності у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича <https://www.chnu.edu.ua/media/lnojdab4/pravylyla-akademichnoi-dobrochesnosti.pdf>

Положення про виявлення та запобігання плагиату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича <https://www.chnu.edu.ua/media/n5nbzwgb/polozhennia-chnu-pro-plahiat-2023plusdodatky-31102023.pdf>

та Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича <https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu.pdf>

8. Рекомендована література

1. Гандзюк М.П., Желібо Є.П., Халімовський М.О. Основи охорони праці. – К.: Каравела, 2004. – 408 с. Конституція України.
2. Жидецький В.Ц., Джигирей В.С., Мельников О.В. Основи охорони праці. Навчальний посібник. – Львів: Афіша, 2000. – 350 с.
3. Жидецький В.Ц., Джигирей В.С., Сторожук В.М. та ін. Практикум із охорони праці. Навчальний посібник. – Львів: Афіша, 2000. – 352 с.
4. Журнали “Охорона праці” та “Пожежна безпека”.
5. Закон України «Про охорону праці» № 2694-ХІІ від 14.10.1992 р. із внесеними змінами (№ 2249-VIII від 19.12.2017, ВВР, 2018, № 6-7, ст.43).
6. Кодекс законів про працю № 322-VIII від 10.12.71 із внесеними змінами (№ 540-IX від 30.03.2020 р.)
7. Катренко Л.А., Кіт Ю.В., Пістун І.П. Охорона праці. Навчальний посібник. – Суми: ВТД “Університетська книга”, 2009. – 496 с.
8. Охорона праці в Україні. Нормативна база. – К.: КНТ, 2008. – 536 с.
9. Охорона праці (Законодавство. Організація роботи): Навч. посіб. / За заг. ред. к.т.н., доц. І. П. Пістуна. – Львів: “Тріада плюс”, 2010. – 648 с.
10. Пістун І., Катренко Л., Кіт Ю. Охорона праці. – К.: Університетська книга, 2011. – 540 с.
11. Правила пожежної безпеки в Україні. – К.: Укрархбудінформ, 1995. – 195 с.
12. Серіков Я. О. Основи охорони праці: Навч. посіб. – Харків, ХНАМГ, 2007. – 227 с.
13. Ткачук К.Н., Халімовський М.О., Зацарний В.В., Зеркалов Д.В., Сабарно Р.В., Полукаров О.І., Коз’яков В.С., Мітюк Л.О. Основи охорони праці. – К.: Основа, 2006. – 448 с.

9. Інформаційні ресурси

1. <https://dsp.gov.ua/> - офіційний сайт Державної служби України з питань охорони праці.
2. <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=1891> – сайт Чернівецького національного університету, дистанційне навчання.